

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKЦИИ ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

W GŁOS NARODU

Informacyjny dziennik demokratyczny

Nr. 108

Częstochowa, środa 8 maja 1946 r.

Rok II.

W rocznicę Uniwersatu Połanieckiego

W 18-tym wieku masy chłopackie żyły w wielkiej nędzy i poniżeniu. Wzrastający ucisk ze strony szlachty posubawił je wolności osobistej chłop stał się własnością pana, który mógł nim dowolnie rozporządzać. Miał na tym, że chłopem jak bydłem pracującym, ale co większa i niechrześcijańska, że często za psa, albo szkapę chłopca poddanego sprzedajemy — burza się król Stanisław Leszczyński.

Nie odrazu dziedziło stał się panem życia i śmierci włościanina. Za czasów Łokietka i Kazimierza Wielkiego kmieć był osobistym woynym ludzi, miał własne gospodarstwo, z których panu płacił czynsz pieniężny i drobne daniny w naturze, a odrabianie robotyżny na pańskich gruntach nie obowiązowało wcale. Ziemia, na której siedzieli, uchodziła za ich własność dziedziczną i mogli nią dowolnie rozporządzać. Mielł własny sąd gminny, do którego gromada wybierała ławników. Przewodniczącym był sołtyś. Dopiero zdobywszy przez Polskę w r. 1486 całego biegu Wistę i Gdańsk oraz wymykające z tego możliwości korzystnej sprzedaży pszenicy i żyta zagrociła obudziły w szlachcie chęć i chęć zagarnięcia ziemi kmieci. Pan w celu powiększenia własnego folwarku przetrzuca chłopu na gorszy grunt, wymaga robotyżny prócz daniny w naturze. W sejmie zasiada tylko szlachta, uchwała więc coraz sroższe dla chłopów prawa, które wreszcie przykują ich całkowicie do roli i odbierają wolność osobistą, robią chłopca poddanym nie państwa, a pana. Gdy dziedziło zabił chłopca płacił tylko przywilej pieniężny, natomiast chłopu nie wolno było pozować pana przed sąd i za zamach na życie pana płacił ośrodek.

Nie dosyć na tym. Choc szlachta ciągnęła zyski i pieni, chłop płacił podatki państwowe jak poddymna, podługne, czy poboru nadzwyczajne. Folwarków szlachce nie w uprawiała służba folwarczna, lecz miejscowi chłopcy, zmuszeni do robot na pańskim, czyli do pańszczyzny.

Jedynym obowiązkem szlachty była obro na państwo, lecz w miarę postępu w technice wojennej szlachciekie pospolite ruszenie, na której każdy stawiał się konno, tracił rację bytu. W drugiej połowie XVII wieku przestano je nawet zwolnyc. Natomiast z wynalezieniem broni palnej i powstaniem fortec mrurowanych wzrosło znaczenie piechoty i artylerii. Trzeba było utrzymywać wojska znacznie co pociągano za sobą wielkie wydatki. Tymczasem wpływy z podatków od zubożających chłopów, mieszczan i Żydów były coraz szczuplejsze. Aby temu zaradzić sejm w roku 1562-3 uchwała stworzenie piechoty chłopskiej. W miastach i wsiach królewskich, czyli państwowych z każdego 20-tu łanów miał być jeden wybrany chłop do wojska na stałe. Ciężary za niego ponosił inni z 20-ki. Ale szlachta pomimo, że prawo nie dotyczyło jej własnych chłopów, krótko je respektowała i po wiecicach stu łalach znika piechota wybraniecka, jakkolwiek odznaczona się męstwem w wyprawach Batorego. Barzo mełnie billi się również chłopci-partyzanci podczas najazdu Szwedów, gdy niektórzy magnaci przeszli na stronę wroga. Zmuszają wołni chłopci na Kurpiach i na Podhalu okazali dużo waleczności. W rezultacie egotystycznej polityki szlachty armia ciągle się kurczy, tak, że w XVIII-tym wieku kraj staje się bezbrojny. Tymczasem magnaci jak w p. Radziwiłł posiadali własne armie, liczące po kilka tysięcy wojska. Przy słabym rządzie rosło znaczenie króla, którym chodziło przede wszystkim o zachowanie własności prywatnej. Smutną konsekwencją takiego stanu był 1-szy rozbiór Polski w r. 1772. Rozbiór wstrząsnął jednak sumieniem narodu. Powstała Komisja Edukacyjna, która w duchu nowożytnym reformuje szkolnictwo. Z nowych szkół wyszli szereg ludzi wykształconych, reformatorów społecznych, jak Kollataj, Stanczyk, Wybicki, Ka. Jędrzejki, którzy pod wpływem hasła rewolucji francuskiej chcą uchwycić stowunki w kraju. Chlubnym rezultatem tych ustawań jest Konstytucja 3-go Maja. Ulemictony przez kilkana lat chłop otrzymuje ulgi — przechodzi pod opiekę prawa i rzadu. Znacząco, że o ile istniała między chłopem, a dziedziemc umowa, państwo odąd będzie czuwało nad jej wykonaniem. Do tej pory zatargi między chłopem, a dziedziemc nie przekraczały granic wsi. W ten sposób została stworzona przegrada postawiona przez dziedzięca między „jego” chłopami, a państwem polskim.

szczęściem przeciwko magnatom, dlatego reformy społeczne, dotyczące chłopca były bardzo skromne. Nie zdążyły one nawet wejść w życie, gdyż reakcja magnatów, przezwane kresowit jak Szczęsny, Potocki, hetman Branicki, Kosakowski i inni, doczekawszy się cierpliwie końca wojny rosyjsko-tureckiej utworzyli w r. 1792 konfederację Targowicką (na Ukrainie) i operując straszakiem rewolucji francuskiej złączyli się z wojskami carycy celem obalenia konstytucji majowej. Z powodu zdrady króla, który przeszedł na stronę zbuntowanych, obrońcy reform pomimo dzielnej postawy Tadeusza Kościuszki pod Dubienką, musieli się poddać.

Epilogiem Targowicy była nowa konstytucja, ratyfikowana przez sejm w Grodnie w roku 1793 i drugi rozbiór Polski. Zabory — caryca i król pruski ogłaszają mani fest, w którym powtarzają argumenty, które w manifestu Targowician, że zwalczają burżycieli ustroju socjalnego, to znaczy żydów, co chcieli ukroczyć panowanie magnatów.

Targowica zdusła Konstytucję 3-go Maja, nie zdusła jednak ruchu demokratycznego. Zmuszeni do emigracji przybyłcy tego ruchu z Kollatajem i Kościuszką na

czele przygotowali w dwa lata później powstanie kościuszkowskie idące o wiele dalej, aniżeli Konstytucja, jeśli chodzi o przywrócenie włościanstwu prawa. Kościuszkopowolnie pod broń wszystkich zdolnych do pełnienia służby wojskowej chłopów od 18 do 28 roku życia. I chłop polski, zapominając o wiekowej krzywdzie społecznej, staje w szeregach walczących. W końcu marca 1794 roku wojska polskie były skoncentrowane. Prócz 4000 wojska litowego w ciągu kilku zaledwie dni stanęło 2000 włościan z wojez, krakowskiego, uzbrojonych w kosy, oraz 500 górali. Flisacy wiłani, Wojciech Sroka, Tomasz Brandys, Jan Grzywa składają na skarb powstańczej swoje ciężko zapracowane oszczędności. Skutki zmobilizowania chłopów były niespodziewane. Śmiały atak 320 koszyerów spod Krakowa pod dowództwem Kościuszki zdecydował o zwycięstwie Racławickim. Chłopi biegiem rzucili się na zbiegające armaty wroga i uśmierdli kanonierów kosami. Męstwem zwłaszcza odznaczył się Bartosz Głowiński. Potem jak burza rzucał się na piechotę, zmuszając ją do odwrotu. Kościuszkopowstanie chłopacka sukmana i wydat 7 maja 1794 roku w obozie pod Połanem (nad górną Wisłą), słynny

Uniwersał Połaniecki, który głosił, że osoba włościanina jest wolna i że każdy ciemniejszy lub przeladawca chłopca jak nieprzyjaciel lub zdradca ojczyzny karany będzie. Dekret zmniejszał również pańszczyznę. Zabrał odbierać chłopom uprawiane przez nich pola, Kościuszkopowstanie przez nich pola, Kościuszkopowstanie, wychodząc z założenia, że „postawić odrazu 100000 wojska litowego jest trudno, lecz postawić masę 300000 łatwo przyjdzie”, starał się „Jed do sprawy publicznej przywiązać” (Wyjątki z listu do jednego z przyjaciół). W tym celu, prócz wymienionych reform zastrzegł w manifestcie, że zwierzchności miejscowe to znaczy dwory i gromady starać się będą, aby gospodarstwa tych, co do wojska pójdą nie wpały i ziemia, źródło naszych bogactw odloćmiem nie leżała. Chłopi, którzy, bezmądrze udział w pospółtym ruszeniu; wóki wada pod broń, zwolnieni są od pańszczyzny. Kościuszkopowstanie wierzył się boko, że przemoc zagarnięcia Polsce dać nie ugnąć powstaniem całego narodu. Wiedział także zwycięstwo w Ameryce, więc chciał wojnę opanować amerykańskich półtoręz na ziemiach polskich. „Jeśliby warstwą, sta nowiaca czoło narodu, znalazła w sobie dostateczny zasób ofiarności obywatelskiej” (Aut. Cholomewski). Ale szlachcie polskiej nie podobały się nawet umiarkowane postanowienia Uniwersatu Połanieckiego. Wielu dziedziemców sabotowało je i zmuszało chłopów do odrabiania dawnej pańszczyzny. Inni zabrałi chłopom wstępować w szeregi powstańcze. Szlachta uniemożliwiała Kościuszkopowstanie 300000 tys. armii chłopskiej, przyczyniając się w ten sposób do upadku powstania i trzeciego rozbioru Polski. Zato oba ostatnie rozbiory uratowały magnatów od rewolucji agrarnej.

Kościuszkopowstanie do historii jako pionier walki całego narodu o wolność polityczną i społeczną, oparta na postępie i sprawiedliwości. Nieśmiertelną jego zasługą było, że pierwszy uciągnął lud do walki wyzwolenczej, tamias w ten sposób mur, którym magnaci oddzielali chłopca polskiego od narodu i państwowości! Słusznie też poeta Kłocicki, napisany w óbrazie sprószczenia wóki Naczelnika na Wawel, porównuje bratającego się z kmieciami Kazimierza Wielkiego z Kościuszką.

L. Wasilewska.

Po referendum we Francji

PARYŻ (PAP). — Nieoficjalne wyniki referendum, obejmujące 92 departamenty, łącznie z Algierem i 11 kantonami Korsyki, są następujące: 9.280.386 głosniaczych odpowiedziało: tak; 10.450.883 głosniaczych odpowiedziało: nie. W ten sposób większość opowiedziała się przeciw projektowi nowej konstytucji.

Ostateczne urzędowe wyniki nie przyniosły zapewne różnic w powyższej proporcji głosów. Przewaga przeciwników nowej konstytucji jest stosunkowo nieznaczna. W toku ogłoszenia ścisłych wyników nieraz wyrażano się, że zwycięża zwolennicy konstytucji. Tak więc, gdy znane były wyniki 50 departamentów, liczba głosów na „tak” była większa, niż dla głosów „nie”. W końcu wynik był wielki niespodzianką. Obserwatorzy polityczni na ogół oczekiwali, że konstytucja będzie przyjęta. Również znana instytucja Gallupa, zajmująca się badaniem opinii publicznej, przewidywała pozytywny wynik głosowania, a frekwencję wyborców szacowała na 75%. Tymczasem referendum wypadło negatywnie, a w głosowaniu wzięło udział 85% wyborców. W centrum Paryża na „nie” głosowała większość wyborców, natomiast na robotniczych przedmieściach większość uzyskała wybory, głoszący na „tak”. W Marsylii przeważali zwolennicy nowej konstytucji.

Obserwatorzy polityczni stwierdzają, że obecne niepowodzenie partji lewicowych nie przesądza bynajmniej wyników czerwcowych wyborów do parlamentu.

PARYŻ. 7. 5. — Dnia 2 czerwca b. r. odbędzie się we Francji wybory do nowego zgrupowania konstytucyjnego. Nowa konstytucja na myśl przepisów będzie miała 7 miesięcy czasu do opracowania projektu konstytucji na miejsce odwołanego obecnie w referendum, po czym losy tego projektu rozstrzygną się w następnym głosowaniu ludowym.

Niektórzy działacze polityczni wpisali się już na listy wyborcze do nowej konstytucji. Na czele listy socjalistycznej znajdują się premier Feliks Gouin i minister Gaston Defferre.

LONDYN (BBC). 7. 5. — Premier Gozin

odbył w dniu wczorajszym konferencję z komunistycznym wicepremierem swojego rządu Maurice Thorezem oraz z socjalistycznymi członkami gabinetu francuskiego. Przedmiotem obrad była taktyka, jaką należy przyjąć podczas nowych wyborów we Francji.

W Paryżu panuje przekonanie, że socjaliści i komuniści mają dokonać rewizji projektu konstytucji. Przekonanie to opiera się na opiniach czołowych przedstawicieli obu partii oraz na manifestcie, jaki wydała partia komunistyczna. Manifest ten głosi, iż francuska partia komunistyczna stojąc na stanowisku jak najszybszego normowania kwestji ustrojowych, uważa, iż nowe zgromadzenie konstytucyjne powinno w ciągu kilku tygodni opracować projekt nowej konstytucji i przedstawić je głosowaniu ludowemu.

Wiktor Emanuel abdykuje

RZYM (PAP). — We Włoszech krząporeczywe pogłoski, jakoby Wiktor Emanuel III miał abdykować w tych dniach i opuścić Włochy. Twierdzi się, że król egipski Faruk odmówił Wiktorowi Emanueleowi prawa pobytu w Egipcie. Donoszą z Neapolu, że od kilku dni prowadzone są w porcie przygotowania, które wskazywałyby na to, że jacht królewski Duca d'Aosta miałby odpłynąć w najbliższych dniach. W kolach dobrze poinformowanych twierdzą, że Wiktor Emanuel opuścił swoją rodzinę w Poissillo i znajduje się w Palacu Capodimonte, gdzie ma podpisać gotowy już akt abdykacji. Wiktor Emanuel ma rzekomo udać się następnie wraz z rodziną do Algieru, skąd odpłynąłby na pancerniku Missouri do Stanów Zjednoczonych. Abdykację opublikowano by bezpośrednio po wyjeździe króla z Włoch.

O BAZY NA AZORACH
NOWY JORK (PAP). — Waszyngton

ski korespondent „New York Times” donosi, że rządy USA i Anglii rozpoczęły rozmowę oficjalną z rządem portugalskim na temat długotrwałego użytkowania baz wojskowych i powietrznych na Azorach.

NASTĘPNE POSIEDZENIE RADY BEZPIECZEŃSTWA

NOWY JORK (PAP). — Biuro sekretarza generalnego ONZ Trygve Lie ogłosiło komunikat, że następane posiedzenie Rady Bezpieczeństwa Narodów Zjednoczonych odbędzie się w środę 8 maja o godz. 19-iej. Komunikat dodaje, że na porządku dziennym będzie figurowała tylko sprawa iracka.

ŚWIĘTO ZWYCIEŃWA NAD FASZYZMEM

WARSZAWA (AZ, tel. od wł. koresp.). — Dzień 9-ty maja został uznany na całym świecie za święto zwycięstwa nad faszyzmem. W Polsce będzie również obchodzony uroczystości, zorganizowany we wszystkich miejscowościach przez wojsko, według ustalonego schematu, dostosowanego do miejscowych warunków. Zasadnicze punkty uroczystości będą następujące: środa wieczorem — capatryk, zapalenie zniczy, apel poległych. W czwartek — raport i przegląd formacji wojskowych, młodzieży i organizacji. Następane uroczystości przy grobie Nieznanego Żołnierza: składanie wieńców, oddanie honorów Nieznanemu Żołnierzowi, przemówienia i dekorowanie odznaczonych; zakończenie obchodu defilada.

NAWIĄZANIE STOSUNKÓW DYPLOMATYCZNYCH POMIĘDZY IRAKIEM A POLSKĄ

WARSZAWA (PAP). — Rząd w Iraku zawiadomił rząd polski, że postanowił nawiązać z nim stosunki dyplomatyczne.

Konferencja paryska

PARYŻ. 7. 5. — Dalsz rano odbędzie się oficjalne posiedzenie czterech ministrów spraw zagranicznych.

Poniżej dotychczas nie osiągnięto całkowitego porozumienia w kwestii włoskiej, na wczorajszym nieoficjalnym posiedzeniu ministrów postanowili przejść do omawiania traktatów pokojowych z Węgrami, Bułgarią, Rumunią i Finlandią.

Wczorajsze zebranie informacyjne czterech ministrów rozpoczęło się o godz. 11-iej przed południem i trwało trzy godziny. — Decyzja przystąpienia do opracowywania traktatów pokojowych z satelitami pał została w paryskich kolach politycznych przyjęta z optymizmem. Opinia publiczna

uważa ten krok ze strony ministrów za oznakę znacznych postępów w opracowywaniu traktatu z Włochami.

Wczoraj po południu ministrowie przystąpili do opracowywania szczegółowych traktatów pokojowych z satelitami osi.

PARYŻ. 7. 5. — Jutro rzezonawcy powołani przez Radę Ministrów Spraw Zagranicznych obradować będą w Paryżu nad planem brytyjskim w sprawie Zagłębia Ruhry. Plan ten został przedstawiony konferencji ministrów przez min. Bevinia i przewiduje kompromisowe salfatwienie sprawy, na które, zdaniem Bevinia, powinni zgodzić się zarówno przedstawiciele ZSRR, jak Wielkiej Brytanii.

Współpraca Niemców z Hiszpanią

MOSKWA (PAP). — Radio moskiewskie doniosło, że Armia Czerwona podczas bitwy o Berlin zdobyła dokumenty, które służą dowodowi, że rząd hiszpański gen. Franco podpisał sojusz wojskowy z Hitlerem w lutym 1943 r. Wśród dokumentów znalezionych w archiwach niemieckiego ministerstwa spraw zagranicznych znaleziona została korespondencja pomiędzy Ribbentropem a von Moltke, b. ambasadorem niemieckim w Hiszpanii, w sprawie protokołu, zawartego pomiędzy Niemcami a Hiszpanią w roku 1942 oraz w sprawie projektu tejże umowy wojskowej, podpisaną w Madrycie 12 lutego 1943 r. Dokumenty stwierdzają, że Franco nie tylko pomagał Niemcom w walce z sojusznikami, ale zawarł sojusz wojskowy z Hitlerem i zobowiązał się do wystąpienia u jego boku we właściwej chwili.

Komentator radia moskiewskiego podkreśla, że tylko zdecydowana ofensywa Armii Czerwonej oraz energiczna operacja sojuszników w Afryce powstrzymały gen. Franco od skutecznego swego planu. Nie ulega również wątpliwości, że sojusz wojskowy pomiędzy Niemcami a Hiszpanią istniał już dawno, jak wynika to ze znalezionych dokumentów przed zawarciem tajnego protokołu wojskowego, który stanowił tylko ulegalizowanie tego sojuszu. Na jesieni 1942 roku toczyły się rokowania pomiędzy Hitlerem a gen. Munoz Grande, dowódcą hiszpańskiej „Błękitnej Dywizji”, w sprawie dostaw broni i zapotrzebowania wojskowego, które miały być użytkowane przeciwko sojusznikom. Oto tekst telegramu skierowanego do ambasady niemieckiej w Madrycie pod Nr. 5081. Berlin 29 grudnia 1942 roku. „Sprawa zapotrzebowania Hiszpanii w broni zajmowała wiele miejsca w rozmowach pomiędzy Führerem a gen. Munoz Grande. — Rozmowy toczyły się w kwatery Führera 13 grudnia 1942 r. Führer oświadczył przedstawicielowi Hiszpanii, że gotów jest dostarczyć dostateczną ilość broni i nawet każdą ilość żądaną przez Hiszpanię, gdyby ta z bronią w ręku przeciwstawiła się wszelkiej penetracji oraz atakom ze strony sojuszników czy też próbom ładowania wojsk sojuszników w Tangerze, Hiszpanii lub Maroku. „Musimy również upewnić się — oświadczył Hitler — co do decyzji Hiszpanii przyłączenia się do walki w razie wywołania Anglosasów w Portugalii. Bez takiej gwarancji ponosimy ryzyko, że nie tylko niepotrzebnie wyśladamy broni, ale również że broni ta wpadnie w ręce Amerykanów”. Führer prosił gen. Munoz Grande, by wyraził na sprawę i uściwił mu odpowiedź. Generali hiszpańscy oświadczyli, że poinformują gen. Franco o stanowisku Führera. „Proszę przekazać mi — pisze Ribbentrop — każdą wiadomość za pośrednictwem „Sonderführer Hofman”. Proszę o naciek na rząd hiszpański, by przyspieszył decyzję. Proszę również dać do poznania, że pan jest poinformowany o pertraktacjach z gen. Munoz. Rząd hiszpański powinien sam zdawać sobie sprawę z wagi tego zagadnienia i należy uniknąć wrażeń, że wywieramy presję. Podpisano Ribbentrop.”

Radio moskiewskie następnie podaje tekt depechy wysłanej z Madrytu dnia 9 lutego

1943 r., pod Nr. 760, w którym rząd hiszpański zapewnia, że wobec zamiaru rządu niemieckiego dostarczenia broni Hiszpanii, rząd hiszpański jest absolutnie zdecydowany przeciwstawić się wszelkim penetracjom wojsk anglo-amerykańskich na półwyspie Iberyjskim ze strony Morza Śródziemnego lub Atlantyku lub też na terytorium Afryki. Rząd hiszpański zastrzega sobie, aby wiadomość ta została utrzymana w absolutnej tajemnicy.

50000 Polaków powraca do kraju

MOSKWA (PAP). — Biuro Przesiedleńcze przy Radzie Ministrów Rosyjskiej Republiki Federacyjnej zatwierdziło już majoj plan repatriacji Polaków z Federacji Rosyjskiej. Ogółem w maju wyjedzie do kraju 54.811 osób, które przewieziono zostanie 47 pociągami, liczącymi w sumie 2.594 wagonów. W maju wyjedzie z Rosyjskiej Federacyjnej Republiki około 20.000 repatriantów, zaś z republik Azji Środkowej Uzbekistanu i Kazachstanu przeszło 25.000 osób.

WARSZAWA (AZ, tel. od wł. koresp.) — Donoszą ze Szczecina, że port morski na dolnej Odrze wykazuje w ostatnich dniach ożywioną działalność w zakresie ruchu pańskiego. Roja się na przemian tłumy powracających Polaków i wysiedlanych Niemców. W połowie kwietnia przybyło 5.308 a wyjechało ponad 6.000 osób. W okresie od 30 kwietnia do 2 maja statki „Hering”, „Tenerik” i „Rotenfeld” przywoziły łącznie 2.947 repatriantów polskich i zabraly około 2.100 Niemców.

ODWODNIENIE ŻULAW
WARSZAWA (AZ, tel. od wł. koresp.) — Sławne z żyznej gleby Żuławy Gdańskie zostały wskutek działań wojennych zalane

wodą, niemoż. bowiem cofając się zerwali tam. Po roku uciążliwych prac przygotowanych w dniu 1 maja uruchomiono pierwszą stację pomp w miejscowości Gdańska Olszynka. Pompy odwodnia w ciągu 8 tygodni 480 ha, na których znajduje się prawie 6 milionów metrów sześć. wody. Uruchomienie stacji odbyło się uroczystość w obecności min. Jędrzejewskiego i przedstawicieli władz miejscowych. Gdańsk ucecił świętu pracy nie tylko obchodem, lecz realnym osiągnięciem na odcinku odbudowy kraju.

POLSKA OTRZYMA FABRYKĘ SZTUCZNEJ BENZyny

BERLIN (ZAP). — Na mocy układu polsko-radzieckiego zawartego w Berlinie, Polska otrzyma w ramach odszkodowań wojennych całe urządzenie fabryki syntetycznych materiałów pędnych. Wartość uzyskanych obiektów przemysłowych wynosi 2,5 mln. funtów szterlingów. Zdołano też ustalić miejsce przechowania względnie zainstalowania maszyny z fabryk polskich, wywiezionych przez Niemców do b. Rzeszy. Wszystkie te maszyny wrócą do Polski.

UROCZYSTOŚCI POLSKIE W SAWANNAH

WARSZAWA (AZ, tel. od wł. koresp.) — Światowa konferencja monetarna, w której brała udział delegacja polska z prezesem Narodowego Banku Polskiego ob. Drożdżakiem na czele, zakończyła się w ub. tygodniu w mieście Savannah, stolicy Stanu Georgia. Savannah, jak wiadomo, jest miastem ściśle związanym z amerykańską walką o niepodległość, w której brali udział Kosciuszko i Pulaski. Tam też stoi najstarszy pomnik amerykański ku czci Polaków. U stóp pomnika delegacja polska złożyła wieńiec. Podczas uroczystości przemówił prez. Drożdżak, dając wyraz wzruszeniu, jakie wywołuje kult, który żywią Amerykanie dla współnych naszych bohaterów.

WYJAZD DELEGACJI Z MOSKwy NA POLE BITwy

MOSKWA (PAP). — W dniu dzisiejszym wyjechała z Moskwy na pole bitwy pierwszej polskiej dywizji im. T. Kościuszki z najedźcami niemieckimi delegacja Armii Czerwonej, Komitetu Wszelchłowski, ambasady polskiej w Moskwie i Związku Patriotów Polskich. Wśród członków delegacji znajduje się generał lejtnant Siochomlin, dowódca armii, w skład której wchodziła dywizja polska im. T. Kościuszki, sekretarz Komitetu Wszelchłowski pułk. Moczolow, członek zarządu Zw. Patriotów Polskich Szylko i Opiński, przedstawiciele polskiej misji wojskowej w Moskwie z działu prasowego ambasady Polski oraz korespondent PAP. Delegacja złoży hołd mogiłom bohaterów pierwszej dywizji, którzy polegali w walce pod Lenino. Ziemia z mogił żołnierzy polskich przewieziona zostanie do Moskwy, skąd urna z ziemią przesłana zostanie do Warszawy. Uroczystości pod Lenino odbędą się przy udziale oficjalnych władz Republiki Białoruskiej, organizacji społecznych i miejscowej ludności.

PROCES PRZECIWKO TODZO I 25 PRZESTĘPCOM WOJENNYM JAPONSKIM

LONDYN (PAP). — Agencja Reutersa donosi, że w Tokio rozpoczęła się przed trybunałem wojennym rozprawa sądowa przeciwko premierowi japońskiemu z okresu Pearl Harbour, Todzo oraz 25 innym japońskim przestępcom wojennym. Na sali sądowej obecni byli wśród publiczności krowi młodszych 26 oskarżonych. W trakcie odczytywania aktu oskarżenia jeden z oskarżonych, dr. Szumei Okinawa, rzekomo sprawa „incydentu mukiendkiego”, od którego rozpoczęła się wojna chińsko-japońska, nachylił się i chciał uderzyć Todzo. Usiłowania to oskarżony powstrzymał jeszcze dwa razy; lecz zostały one udaremnione przez straż.

W kilku wierszach

Budapeszt. — B. minister mobilizacji gdańsko-wojskiego rządu premiera Szalasi — Emil Kovars, skazany wyrokiem Sądu Specjalnego za zdradę na karę śmierci, został powieszony w Budapeszcie.

Stokholm. — Z Kopenhagi donoszą, że duński pilot szerszeń Steen Borcher skazany został za donosicielstwo w sprawie radiokomentarzy do pozostającego pod niemieckim zarządzeniem radia kopenhawskiego w czasie okupacji na 4 lata robót przymusowych i utratę praw obywatelskich dożywotnio.

Waszyngton. — Departament wojny podał do wiadomości, że z liczby 1041 generałów, jaka armia Stanów Zjednoczonych liczyła w kulminacyjnym momencie wojny, jedynie 600 pozostało w służbie 30 1 lipca b. r.

Frankfurt. — Głównodowodzący amerykańskimi siłami zbrojnymi w Niemczech gen. H. H. Harnes, w podziale na 4000 żołnierzy, w tym 1000 amerykańskich, w Europie zostały obciążone z dniem 1 maja o 300 kalorii dziennie.

Berlin. — Proces w Hamburgu przeciwko własnemu obrotowi koncentracji w Neuenamme zakończył się podziałem na 4000 żołnierzy, w tym 1000 amerykańskich, w Europie zostały obciążone z dniem 1 maja o 300 kalorii dziennie.

Stokholm. — Z Interywju polskimi kłó demokracji w Stokholmie „Jest to pierwszy raz, kiedy polski i szwedzki i nasz obficie. Ilustrowana. Swym pomponem przyszywaną cao wszystkie wydarzenia polskie w Szwecji, co zgodnie podkreśla prasa szwedzka.

„Der dicke Hermann” w blasku orderów

„Długie miesiące na to czekano. Czy było na co, czy było naprawdę dowiezione to zainteresowanie? Oczywiście tak, ale powiedziałabym raczej, że względu na emocje, jakie daje sam fakt ich wznowa, niż merytoryczny materiał, jaki wznoszą do rozprawy. Bo coż ostatecznie wniosł Goering? Wytrącił raz jeszcze najgorętsze tony z programu hitlerowskiego. Wziął na siebie samowolnie rolę głównego reprezentanta hitlerizmu, choć osądzonij nim nie był w ostatnich czasach.

Hitler polecił SS-manom rozstrzelać Goeringa z całą rodziną na kilka dni przed kapitulacją Berlina. Z powodu ogólnego chaosu, jaki panował wówczas w Niemczech, rozkaz Führera nie doszedł do wywołającego na pograniczu austriacko-bawarskim Goeringa. „Gruby Herman”, obciążony nawalem wyrafinowanych i poniżej godności człowieka stojących zbrodni, gra rolę primadonny hitlerizmu. Daje tu przykład różnym ezolowym partyjnikom nazistom, którzy wszyscy zachowują się jak zgraja tchórzów i niekzemników, gotowych każdej chwili zaprzę się swego Führera i odeszekać spod ławy oskarżonych całą jego „ideologię”, aby tylko swoje nudne życie uratować.

Ale ta metoda prowadzi do wytworzenia dla Goeringa nieprzychylniej atmosfery z innego powodu. Jego polemika z prokuratorem zamienia się w impertynencję. I choć — wobec niepodobieństwa takiej metody dyskusji — przez prokuratora — całokształt sprawy początkowo wrażenie przewagi Goeringa, reakcja słuchaczy zwraca się nieodwrotnie przeciwko niemu.

Na pytanie w sprawie obalenia traktatu wotaskiego, Goering odpowiada: „poczuj się” — „Wysłał, nie wysłał” — to obojętne. Ważne jest to, co ja w tej sprawie znam. A ja, i t. d.

Gdy o generale Schleicherze, zamordowanym podczas t. zw. puczu Roehma i ówczesnej masakry, prokurator wyraża się, że był to drugi człowiek w państwie po Hitlerze i nawiązywał do polskiego Goeringa, Goering aż podzucha.

— Najwybitniejszy! Drugi człowiek! Cóż za nonsense!

Cóż za megaloman! Naturalnie, to tylko on mógł być ten „drugi najwybitniejszy”. — W tym momencie widzimy grubego Hermana, jakby napęczniałego na nowo, rozdetego niewyrażalną butą, widzącego się znow w niedawnej gali orderów i szwiedelek, jakimi był obwiszony, jak choinka. „Der dicke Hermann” jest tylko zalotnym i niewybrednym niegodnym zbrodniarzem. Norymberga, w kwietniu.

Stanisław Grek.

— Nie pan nie zrozumiał!
— po czym daje wyjaśnienie zgodne z tym, jak sprawę ujmował prokurator. Z podziwem słucha się jego wybuchów megalomanii, wysuwających swoją osobę na pierwszy plan, nawet tam, gdzie chodzi o zarzuty najcięższe.

PROCES NORYMBERSKI

NORYMBERGA (PAP). — W 8-cim dniu przesłuchania b. prezes banku Rzeszy Schacht, oskarżony oświadcza, że w Monachium mocarstwa zachodnie podarowały Hitlerowi Sudyty na srebrnym półmisku”. Przez kilka dni Hitler zdawał się być zadowolony z rozwiązania tej kwestii, ale później wyraził się z zalem, że Alianci popuścił mu okazję do triumfalnego wkroczenia do Pragi. Oskarżony twierdził, że Hitler usunął go z Banku Rzeszy, gdyż przeciwstawiał się dalszemu finansowaniu uroczynia, które groziło inflacją i zalama niemu całego systemu gospodarczego. Schacht podkreślił, że nie mógł powieścić tego Hitlerowi otwarcie, gdyż za odmowę współpracy przy dozbieraniu Rzeszy nie wątpliwie zostałyby skazany na śmierć. Jako powód ustąpienia Schacht podał zły stan zdrowia, ale mimo to Hitler domógł się, że oskarżony przeciwny był polityce wojennej i uważał jego postawienie za bunt. Zapytany przez swego obrońcę, czy otrzymał od Hitlera jakie gratyfikacje nie niezu, Schacht odpowiedział, że nie. Co prawda, Hitler przysłał mu w 50 rocznicę jego urodzin obraz który był rzekomo wart 20 tys. marek, jednak obraz ten okazał się falsyfikatem. Schacht odesłał go z powrotem Hitlerowi. Schacht przyznał, że widział, jak Goering w 1938 r. rozpozął orga-

ZNANI PRZESTĘPCY WOJENNI BĘDA WYDANI POLSCE

NORYMBERGA (PAP). — Jak się dowiaduje korespondent PAP, w najbliższym czasie złożone zostaną przed władze polskie wnioski o wydanie około 7.000 osób, oskarżonych o popalenie zbrodni wojennych na terenie Polski. Oczekiwać należy, że już w połowie maja pierwsza patria w liczbie 100 osób przewieziona będzie osobnym pociągiem do Polski. Wśród tej pierwszej partii znajduje się m. in. znana pilotka Marta Mandl, która dała się ukłnąć we znaki w Oświęcimiu. Dalej figurują tam niejaki Ryszard Hildebrand i szereg dalszych zbrodniarzy. Misja dąży do zorganizowania pociągu systematycznie przybywającego po odbiór przestępców, co wpłynie na usprawnienie ekstradycji. Poza ta pierwsza partia przestępców wysłani będą w najbliższych dniach osobnym samolotem do Polski znani zbrodniarze wojenni: 1) Joseph Buehler, szef rządu „gubernelii guberiali”, 2) Kurt Burgsdorf, gubernator Krakowa, 3) Rudolf Hoess, komendant Oświęcimia, 4) Loist, prezydent Warszawy, 5) Gnstaw Beckman, fabrykant żyłetek z Krakowa, oskarżony o potworne morderstwa dokonane na siedliskach w Krakowie, 6) Hans Blbow, kierownik zarządu getta w Łodzi, 7) Daume, zastępca gauleitera na okręg poznański, 8) August Jaeger, regierungspräsident Wartheland, 9) Bernard Lutz, konserwator, oskarżony o grabież mienia państwowego, 10) Erasmus von Poniokau, prezydent policji Poznania, 11) Jakob Spornenberg, gruppenfuhrer z Lublina.

W najbliższych dniach przedstawiciele misji przesłuchiwali będą generała Stroopa, odpowiedzialnego za zniszczenie getta warszawskiego. Należy mieć nadzieję, że gen. Stroop wydanym również będzie Polsce.

Kronika miejska

Kielecki świat pracy i kupiectwo ofiarnie spełniły swój obowiązek 4.500.000 zł. na Pomoc Zimową

Apel do Społeczeństwa
W rocznicę zakończenia wojny 9 maja b. r. Tow. Przyj. Żołn. pragnie żołnierszym swym — uczestnicząc w pochodzie kraju, urządzić uroczysty obiad. Na ten cel zostanie w dniach 6-go i 7-go b. m. przeprowadzona zbiórka na listy indywidualne. Wzywamy społeczeństwo do ofiarności.

Uwaga Weterani Powstań Śląskich!
Wszystcy Powstańcy proszenie są o przybycie do lokalu Związku do dnia 11 b. m. w godzinach od 18 do 20 w sprawie bardzo ważnej, dotyczącej ogółu członków Związku.

Komunikat Towarzystwa Ogródków Działkowych
Towarzystwo Ogródków Działkowych w Częstochowie podaje do wiadomości członków, że są do odebrania rozszady wazony: kapusty wczesnej, kapusty wstęskiej i kalarepy wczesnej.
Po dniu 15 maja b. r. będą wydawane rozszady pomidorów, selerów, porów, kapusty późnej i kalarepy późnej.

Sekretariat czynny w poniedziałki i czwartki w godz. 15 — 17-tej, ul. Dąbrowskiego 14.

Konkurs wystaw księgarskich
Zarząd Kola Kieleckiego Związku Księgarzy Polskich z siedzibą w Częstochowie ogłosił konkurs wystaw okien, który był pierwszą tego rodzaju próbą samodzielnego rywalizacji w dziedzinie jak najbardziej estetycznego urządzania wystawy sklepowej, będącej badaniem i badaniem wizerunku przedsiębiorstwa.

W konkursie, który trwał od 30 kwietnia do 6 maja r. b. wzięli udział wszystkie księgarnie częstochowskie, których pracownicy mieli okazję do popięcia się swoją inwencją, pomysłowścią i smakiem estetycznym. Dużym ułatwieniem były dla pracowników księgarń trwające w tym czasie „Dni Oświaty” — „Święto Książki”, gdyż idea przewodnia wszystkich niemal dokonywań za zbliża się do obchodzonego w kraju uroczystości.

Jak dalece piękna i intrygująca księgarnia odnosiła pożądany skutek, świadczy fakt, że w czasie trwania konkursu wibrany księgarń w jasny sposób odbiły od monotoni i szarych wystaw sklepowych w Częstochowie, cierpiących chronicznie na brak estetyki i typowo

klamkawkę przedlądawanie. Może więc i inne, a właściwie wszystkie przedsiębiorstwa handlowe w naszym mieście pójść za przykładem księgarń i przywrócić się do podniesienia wyglądu swych ołen wystawowych, gdyż wpływa to w ogóle na cały wygląd miasta.

Sąd konkursowy, złożony z przedstawicieli Związku Księgarzy ob. Eugeniusza Sorwina, artysty malarskiego, profesora Bolaka i przedstawiciela prasy red. Piotra Krasala postanowił urządzić wystawę księgarską firmy „Czytelnik” i nagrodę przyznać ob. Marci Raszalskiej; drugie miejsce przyznać firmie „Nagłowski” (dekorował Władaw Kozłowski), trzecie firmie „Oświata”, a czwarte „Księgarni Katolickiej”.

Komunikat OMTUR
Organizacja Młodzieży TUR Komitet Miejski, podaje do wiadomości swych członków, że zebranie ogólne członków odbędzie się w środę, dnia 8 maja b. r. o godzinie 18 w sali konferencyjnej Kopernika 6.

Obecność wszystkich członków obowiązkowa.

Nocene dyżury aptek
W tygodniu od dnia 5 maja do 12 maja b. r. dyżurują następujące apteki:
P. Kozerskiego — II Aleja 26,
J. Otrębskiego — ulica Wielutaska 18.

Plan obchodu Rocznic Zakończenia Wojny

W dniu 6 b. m. odbyło się pod przewodnictwem Prezydenta Miasta posiedzenie delegatów wszystkich stronnictw politycznych, organizacji młodzieżowych, stowarzyszeń, Wojska Polskiego, Milicji Obywatelskiej i t. p.

Zebranie organizacyjne pochodu postanowiono wyłonić sekcje propagandową, porządkową, artystyczną i finansową dla ugodnienia planu uroczystości. Ugodniony plan przedstawia się następująco:

8 b. m. w wigilię świętą o godz. 19-tej na Placu Daszyńskiego zbierze się Wojsko Polskie i organizacje z wieńcami, by udac

Kieleca. Wspominając pierwsze organizacyjne posiedzenie Woj. Komitetu Pomocy Zimowej, zwołane w dniu 31 grudnia 1945 r. pod osobistym przewodnictwem wicewójwody kieleckiego Henryka Urbanowicza, musimy przyznać, że zadanie, jakie wówczas na swe barki wzięli działacze kieleccy nie było łatwe. Zniszczone powiaty przyczółka, głodne i zmęczone dzieci, sianłone w lepiankach i bunbrak, brak opału oraz strach przed groźbą ostrej zimy — niejedno zdało chętnie, polskie serce pobudziło do działania. Praca nad ratowaniem ludności przyczółka od głodu rozpoczęła się z miejsca po zorganizowaniu Woj. Komitetu Pomocy Zimowej. Dzięki energii a niejednokrotnie samooparcia działaczy Komitetu, społeczeństwo kieleckie zostało pobudzone do ofiarności i dziś z chwylą likwidowania prac Komitetu trzeba z wielkim uznaniem podkreślić że społeczeństwo naszego województwa egzarni solidarności obywatelskiej zdało w 100 procentach.

Suma, jaka Woj. Komitet Pomocy Zimowej zebrną przekroczył 4 i pół miliona złotych. Piętniędzie tysięcy złotych zostały na dożywianie ludności przyczółka w ograniczonym stopniu kuchnie oraz na czeszenie i dożywianie dzieci w szkołach tak miejskich jak i wiejskich. Jako saldo na dzień 28 kwietnia 1946 roku pozostało 751.521 złotych 99 groszy, nad którą to sumą k referowało w dniu 28 kwietnia prezydium Woj.

się przez Plac Stalina do bity grobu Nieznanego Żołnierza. O godz. 19.30 nastąpi złożenie wieńców i powrót stroną naprzecią na Plac Stalina, gdzie o godz. 20-iej przy dźwięku syren i strzałach artyleryjskich rozpocznie się uroczystość. Zostaną wygłoszone dwa przemówienia, w przerwie między przemówieniami odbędzie się złożenie wieńców pod pomnikiem Tankisty. Na Placu Stalina w planie stopy zostanie rzucony flaga hitlerowska jako symbol zlanego faszyzmu. Przygrzewać będzie orkiestra fabryczna, a „Kot” odśpiewa chor „Pochodnia”.

8 b. m. o godz. 9-iej Wojsko Polskie i organizacje zbiorą się na Placu Jasnogórskim. Nabożeństwo rozpocznie się o godzinie 9.30, po czym przedawiciel Wojska Polskiego wygłosi przemówienie. O godzinie 11-iej rozpocznie się defilada, w której weźmie udział W. P., M. O., S. O., K., P. W., Z. H. P., Z. W. M. O. M. T. U. R., organizacje polityczne, związki zawodowe i stowarzyszenia.

Po południu w parku miejskim odbędzie się zabawa publiczna.

Przypominamy, iż w uroczystym dla Wojska Polskiego jako zwycięzcy dnia 9 maja Towarzystwo Przyjaciół Żołnierza organizuje zbiórkę. Wzywa się społeczeństwo m. Częstochowy do wykazania dużej ofiarności.

Komitetu Pomocy Zimowej. Po dłuższych debatach nad racjonalnym wydatkowaniem tej kwoty, na wniosek przewodniczącego wicewójwody Urbanowicza, prezydium postanowiło pozostawić fundusz Pomocy Zimowej przekazać instytucjom charytatywnym na dożywianie dzieci przedszkolnych i szkolnych w zbliżającym się okresie przedwiośnia. Mając na uwadze te okoliczności, W. J. Komitet Pomocy Zimowej rozdzielił pieniądze jak następuje: Caritas, który przydzielił się wiele do zbioru pieniędzy otrzyma 181.418 zł, Polaki Czerwony Krzyż — 70.108 zł, M. K. O. S. w Kielcach — 300 tysięcy zł oraz po 100 tysięcy zł otrzymają: powiatowski i kielecki.

Wielką radością i uznaniem przyjęliśmy wiadomość, ujawnioną na wspomnianym konferencji, że największe sumy na Pomoc Zimową wypłynęły od robotników i urzędników województwa kieleckiego, a następnie od kupiectwa, lekarzy i aptekarzy, za co wyjął wymianowianym należy się nietylko podziękowanie braterskie od ludności przyczółka, lecz również wysokie uznanie i wyróżnienie publiczne. Dziś, kiedy Komitet Pomocy Zimowej likwiduje swą zaszczytną i piękną akcję, przemaszając pozostały fundusz na dożywianie dzieci kieleckich w okresie przedwiośnia, społeczeństwo, które okazało się tym razem naprawdę ofiarne, może być pewne, że Woj. Komitet, pracujący z całym poświęceniem nad zorganizowaniem Pomocy Zimowej, dzieło swe chlubnie doprowadził do końca dla dobra zniszczonych wojną braci nadwiślańskich oraz biednych dzieci szkolnych. (Z)

Święcone w PCK w Kielcach

W Wielką Sobotę w świetlicy PCK w Kielcach, odbyła się skromna uroczystość tradycyjnego świętowania dla rodzin po wymordowanych. Uroczystość zagal inspektor PCK ob. Meisner, po czym wezwani podziękować w liczbie 73 rodzin, został C. Karłowicz paczkami z ciastem i pisankami. W imieniu obdarowanych rodzin podziękowała przedstawicielką PCK ob. Trzcinka, za pomoc udzielaną przy każdej okazji podopiecznym, którzy wskutek wojny znaleźli się w trudnej sytuacji.

Między obdarowanymi były matki dziełeciorów i sześćdziesiąt dzieci, jak również kilku reparatorów zza Bugu. Paczki, które jako święcone otrzymali wyżej wspomniani, były swego czasu przewidziane dla więźniów obóz koncentracyjnych i są darem kanadyjskiego Czerwonego Krzyża. (Z)

Podziękowanie

Komisja Porozumiewawcza Akademickich Kół Częstochowian składa tą drogą serdeczne podziękowanie Kolu Przyjaciół Młodzieży Akademickiej za urządziły bal wiosenny, z którego dochód przeznaczony został na zapomogi dla niezamożnych studentów.

Równocześnie dziękujemy Społeczeństwu miasta Częstochowy za żywcie poparcie akademickiego balu wiosennego oraz wiciorów literacko-artystycznych, zorganizowanych przez Stow. Samopomocy Studentów Częstochowian.

Częstochowa w 25-tą rocznicę wybuchu III. Powstania Śląskiego

(j) Wnoy z dnia 2 na 3 maja 1921 roku Lud Śląski chwycił za broń, w walce zbrojnej eskując sprawiedliwości, której bali się Niemcy, którzy nie chcieli dać dyplomacji (nie znający nawet geograficznego położenia Śląska i której nie gwarantował również dostatecznie ówczesny rząd polski, w wyprawie kijowskiej szukający sławy. Zakłamaniu niemców przeciwstawili robotnicy i chłopci śląscy twardą wolę Ludu w trzech kolejnych powstaniach.

Powstańcy zajęli w walkach cały obszar Śląska i dotarli do Odry i tylko Ich bohaterstwu zawdzięczaliśmy, że część Górnego Śląska pozostała w granicach przedwiośniowej Polski.

Częstochowa ma swoją kartę w dziejach Powstań Śląskich, miejscowa grupa brała udział w walkach, krwią umacniając węzły łączące Polskę z Ziemią Śląską. W bitwie pod Dobrodzieniem szczególnie ciężkie straty poniosła grupa częstochowska, padło 15 powstańców, ciała ich sprowadzono do rodzinnego miasta i po manifestacyjnym pogrzebie pochowano na cmentarzu św. Rocha.

Pamiętała o Ich mogiłach ludność, szczególną pieczołowitością otaczali towarzysze broni, nawet w okresie okupacji nieznana rzeźnia kładła kwiaty na grobach.

W tym roku po raz pierwszy od czasu odzyskania niepodległości społeczeństwo oficjalnie uczciło pamięć poległych w Powstaniu Bohaterów i pamięć byłych Powstańców, których wygordował okupant.

Dnia 2 maja b. r. o godz. 19-iej miejscowy oddział Weteranów „Powstań Śląskich” wyruszył w zwartych szeregach alia Najaw. Maryi Panny w kierunku mogiły Nieznanego Żołnierza, przy której odbył się apel poległych. Do nazwisk poległych w Powstaniach przybyły nowe — padłych w kampanii 1939 r. lub wymordowanych w obnazy. Złożono wieńce na grobie Powstańców i mogile Nieznanego Żołnierza.

Druga część uroczystości — to manifestacja na rzecz Rządu Jedności Narodowej i Ziemi Odzyskanych. Weterani zdają sobie sprawę, że tylko dzięki polityce PKWN i Rządu Jedności Narodowej oparciu o trwały sojusz ze Związkiem Radzieckim odzyskaliśmy ziemię nad Odrą, Nisą i Bałtykiem.

Zgodnie ze starymi tradycjami Weterani przedfilowali przed reprezentantami Władz Państwowych i Zw. Powstańców Śląskich.

Dziarską postawę oddziału i równy marszowy krok, zgromadzona licznie publiczność przyjęła burliwym oklaskami.

Defiladę przyjmowali wiceprezydent Br. Federak, poseł Zientarski, pułk. Mikulski, mjr. Janeczek, prezes Nowakowski.

Na zakończenie prezes Nowakowski od-

czytał rozkaz Komendy Głównej Związku Powstańców Śląskich.

Nowe granice Polski na zachodzie — to realizacja marzeń Powstańców. Na znak niezłomnej woli utrzymania tych ziem i spełnienia celu walk i marzeń Powstańców podpalono symboliczny stos.

Śląsk, o który walczyliz, jest i pozostanie po wieczne czasy nasz — polski.

Żydzii w walce o honor swego narodu Z akademii w trzecią rocznicę powstania w warszawskim Ghetto

Dnia 5 b. m. w estetycznie udekorowanej dużej sali Teatru Miejskiego odbyła się Akademia ku czci bohaterów powstańców Ghetto warszawskiego 1943 r. W szczególności zapelnione sali widzieliśmy przedstawicieli władz miejskich i powiatowych, przedstawicieli stronnictw politycznych, W. P. organizacji społecznych, związków młodzieżowych, szkolnictwa itp.

Akademie zorganizowaną przez Okręgowy Kom. Żydowski w Częstochowie, zagal ob. Hasenfeld, wygłaszając piękne i głęboko przemysłane przemówienie.

Mówił on o kwietniowych dniach bohaterkiej walki tysięcy Żydów, zamkniętych w murach Ghetto, a skazanych na zagładę w piecach Treblinki i Majdanka. Ludzie ci, dokumentując swoje przywiązanie do wolności i nienawidź do oimnych sił faszyzmu, podjęli tragiczną walkę o godność człowieka. Na murach walczącego Ghetto powiewały zgodnie dwa sztandary: biało-czerwony i biało-niebieski — symbole wspólnej walki o niepodległość i sprawiedliwość społeczną — wspólnej Ojczyzny. Naród, który podjął tę bezmądrą walkę, od wieków żył w cierpieniu i przedlądawaniu, dlatego też uważał należy ten wysiłek orężny stytycznej rzeczy za największy arw heroizmu — dumne czesnie człowieczeństwa, podziwu godne wyzwanie rozumie brutalnej sili.

My nie zapomamy — mówi mec. Hasenfeld, — że obok nas walczył naród polski. My nie zapomamy, iż z siemą polską i z jej narodem jesteśmy związani duchem i ciałem. Nasza walka była fragmentem walki żołnierza polskiego na trasie od Lenino po Berlin, od Narwik po Tobruk. Na trasie tej nie zabrakło też żołnierza Żyda w mundurze polskim, a wędpińca przelana krew cementowała więź łączącą oba narody. Chyłac czoła przed świętymi obeliskami poległych „za wolność naszą i waszą”, zdaliśmy sobie sprawę, iż walka z rozbitkami faszyzmu trwa nadal. Nie zabrakło w tej walce Żyda polskiego, podobnie jak nie zabrakło go w roku 1943.

Mec. Hasenfeld otwiera Akademię zapraszając do przysięgi. Następnie przemawia mec.

Bojm, stwierdzając, że powstanie w Ghetto wybuchło w przedświadczeniu, iż Niemcy, rozwięzani kłaską stalingradzką, zechcą pozabawić życie gamię pozostałych Żydów. Powstanie było zorganizowane bez jakiegokolwiek kierownictwa wojakowego, była to walka, w której z jednej strony występowała młodzież uzbrojona we flaszki i benzyna i broń krótką otrzymaną od demokratycznego ruchu polskiego, a z drugiej strony doskonale dyżwi SS, wyposażone w lotnictwo, czołgi i artylerię. Jakże nieśmiała i piękna była ta walka garstki rozpaczonych, walczących o godną śmierć! Pomimo wielu niemieckich prób nieważenia partakcji — ani jednego wypadku oddania się do niewoli, ani jednego wypadku wywiezienia białej chorągwi.

Mimo systematycznego palenia całych ulic, mimo braku żywności i wody, niemcy weszli do Ghetto dopiero, gdy garstka ocalałych obnówców poza stała bez jednego naboju. Serce stolicy było po stronie walczących, czego dowodem stanowila pomoc okazywana w miarę możliwości przez PPR, RPPS, GL i część AK.

My Żydzi — mówi mec. Bojm — nie zapomamy nigdy tym chłopcom, inteligentom, robotnikom, duobwojeństwu i nauczycielstwu, tym wszystkim, którzy dali schronienie naszym dzieciom — ich zasług. Mówca apeluje następnie do tego samego odłamu społeczeństwa polskiego, który nie zwązał na niebezpieczeństwo grożące podczas okupacji za udzielenie pomocy Żydom, aby przetrwaliżby się czynnie i dziś niestety istniejącemu jednak — barbarzyńskiemu antysemityzmowi. Wzywa on do masowego wzięcia w szeregi Ligii Walki z Rasizmem.

Jako przedstawiciel Rządu mówi następnie ob. Starosta Grodzki dr Wołański: Wspólna była walka narodu polskiego i żydowskiego — mówi Starosta — lecz to walkę wspólny wróg i wspólny cel ostateczny: wróg — faszyzm niemiecki, cel — walka o Polskę Demokratyczną. Dziś po zwycięskiej walce kroczymy dalej wspólną drogą. W imieniu Rządu Jedności Narodowej, zapewniam resztę narodu żydowskiego, że z bandytyzmem, rasizmem i antysemityzmem — będziemy w Nowej Polsce — walczyć i stowarz.

my takie warunki, że każdy człowiek bez względu na pochodzenie będzie miał równy start i równe prawa.

Po krótkim przemówieniu Prez. Wołańskiego, głos zabrał Starosta Kaźmierczak, który w gorących słowach zaproteścił przeciwko objawom zeszereżowania i bandytyzmu w stosunku do jednostek, które ułdnieły piekła obnów 1-likwidacji Ghetto. Wystąpienia podobne — mówi Starosta Kaźmierczak — są posewem faszyzmu niemieckiego i rodzimego, który, choć wojskowo rozbity, nie renunuje z odwetu. Pamiętajmy jak przed wojną propaganda antysemicka odwracała uwagę społeczeństwa od istotnego niebezpieczeństwa grożącego z Zachodu, rozkładala energię narodu, rozpraszała ją w niemiarych rasowej.

Z ramienia Woj. Kom. PPR przemawiał ob. Waszaryński, Miejski Kom. PPR — ob. Ociepa, PPR — ob. Witkowski, PSL — ob. Sobczyński, SL — prezes Rejca, SD — poseł Zagrodzki, SP — ob. Kotarski. Wszyscy ci przedstawiciele partii politycznych składali w arych przemówieniach hoła poległym Żydom, bojownikom o wolność i potępiali dalsze akty terronu i gwałtu dokonywane na Żydach polskich.

Po przemówieniu przedstawiciela Kom. Żyd. ob. Brennera, który scharakteryzował historię walki Żydów na przestrzeni 6-ciu lat okupacji, część oficjalną Akademii zakończył ob. mec. Hasenfeld. W ostatnich słowach stwierdził, iż pełna sala przybyłych świadczy o żywych sympatiach i współczuciu, jakie naród polski żywi dla narodu żydowskiego, a na które to objawy naród żydowski jest obecnie szczególnie wrażliwy.

W części artystycznej wystąpiła Miejska Orkiestra Symfon. pod batutą prof. Jarzembkiego. Orkiestra odegrała „Przedium Deszczowe” Sapena, „Il-ga Repetido” Liszta i „Smierć Ary” Griega. Artystyka Teatru Miejskiego ob. Marso odegrała piękny wiersz Broniewskiego „Żydom polskim”. Uczestnica pozostająca pod opieką Kom. Żyd. deklamowała z uczuciem dwa wiersze: Słonimskiego i Pasternaka. Akademię zakończyło odegraniem polskiego hymnu narodowego.

Z ŻYCIA KULTURALNEGO

Nowa kadra na Uniwersytecie M. C. S. w Lublinie

Warszawa (PAP). — Rozporządzeniem Ministra Oświaty utworzono na Wydziale Farmaceutycznym Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, następujące katedry wraz z połączeniami z nimi zakładami naukowymi: 1) chemii farmaceutycznej, 2) farmakologii, 3) farmacji stosowanej, 4) chemii organicznej, 5) chemii nieorganicznej, 6) badania środków spożywczych, 7) botaniki, 8) uprawy roślin leczniczych, 9) technologii chemicznej środków leczniczych.

Konkurs literacki „Czytelnika”

Warszawa (PAP). — Z okazji wydania setnej książki Spółdzielni Wydawcza „Czytelnik” ogłasza konkurs na nowelę, opowiadanie, reportaż lub wspomnienie, tematycznie związane z jedną z czterech bitew o wyzwolenie miast: Lenino, Warszawa, Berlin, Drezno. Łączna suma nagród wynosi 1200.000. Szczegóły konkursu ogłoszone zostaną 15 maja.

Polgłoska o wypadku polskiej reprezentacji nieprawdziwa?

Wbrew pochodzącej z Częstochowskiego sensacyjnej relacji „Dziennika Zachodniego” o katastrofie, jakiej miał ulec autobus wiozący reprezentację naszych Związków Zawodowych z Reims do Paryża, reprezentacja ta nie tylko czuje się podobno dobrze, ale po meczu finałowym z Włochami wzięła udział w piłkarskim turnieju naszej emigracji we Francji, zwyciężając kolejno Północ w Valenciennes 3:2, Grunwald w Salomine 3:1, a w finale drużynę Pas de Calais. Następnie w dniu 30 ub. m. piłkarze nasi wygrali z reprezentacją Mitzu.

Warszawa, Łódź, Poznań i Kraków uruchomiły kursy pływania dla dzieci, młodzieży i dorosłych.

Jubileusz 30-lecia pracy aktorskiej i reżyserskiej Dyrektora Tadeusza Krotke

W związku z mającym się odbyć w dniu 11 b. m. jubileuszem 30-letniej pracy scenicznej Dyrektora T. Krotke, podajemy garść szczegółów o Jubileacie.

Po ukończeniu szkoły średniej w Warszawie wstąpił do Szkoły dramatycznej przy Tow. Muzycznym, którą ukończył w roku 1914 z odznaczeniem.

W r. 1915 angażując się w Moskwie, gdzie pracuje w teatrze, prowadzonym przez dyr. Szyfmana, pod kierunkiem Osterwy i styka się z pracą Teatru Stanislawskiego, pracuje w teatrze w Domu Polakim w Moskwie oraz w Studiu Limanowskiego, Starszego, które było załóżką późniejszej Reduty.

Po powrocie do kraju w roku 1918 angażuje się do Teatrów Miejskich w Warszawie, gdzie pracuje na scenie dawnych Rozmaitości, Reduty i Bogusławskiego.

W tym okresie pełni również obowiązki sekretarza teatru Reduta oraz teatru Bogusławskiego, a także generalnego sekretarza Teatrów Miejskich w Warszawie. — W roku 1922 angażuje się do Łodzi: Sezon 1922/23 — dyr. Barwiński, sezon 1923/24 — 1924/25 — dyr. Wroczyński, sezon 1925/26 i 1926/27 — dyr. Szyfman, sezon 1927/28 i 1928/29 — dyr. Gorczyński, sezon 1929/30 — dyr. Adwentowicz, sezon 1930/31 — Zrzeczenie pod dyktando Jubilata, sezon 1931/32 — dyrektora Borowski — Krotke, sezon 1932/33 — dyrektora Wysocka — Krotke.

Od roku 1933 — 1937 pracuje okresowo, jako aktor — reżyser w teatrach w Grodnie, Sosnowcu i Częstochowie.

W roku 1938/39 zostaje dyrektorem Teatru Miejskiego w Częstochowie; po przewzięciu w pracy podczas okupacji funkcję tę pełni i obecnie.

Gra role dramatyczne i komediowe. Specjalnością jego w młodości były komediewy amant. Obecnie odgrywa komików i tragicomików.

Jubileuszowa premiera oczekiwana jest z najwyższym zainteresowaniem.

TEATRY MIEJSKIE

Sala doża

„Nitouche” operetka w 4 aktach Hervey’go
Dziś we wtorek 7 b. m. oraz w następną o godz. 19-ej ostatnie przedstawienia operetki p. t. „Nitouche”. Reżyseria B. Orlińskiego. Oprawa sceniczna Wł. Wagnera. Miejska Orkiestra Symfoniczna pod batuną prof. St. Jarzembkiego. Choreografia T. Wysockiej.

„Powrót do grzechu” — komedia

St. Kiedrzyńskiego.
Na dużej scenie Teatrów Miejskich odbywają się końcowe próby najbliższej premiery. Będzie nią komedia Stefana Kiedrzyńskiego p. t. „Powrót do grzechu”. — Reżyseruje Tadeusz Krotke, który zarazem gra główną rolę meską.

Premiera tej komedii, która odbędzie się z końcem bieżącego tygodnia, połączona będzie z uroczystością jubileuszu 30-letniej pracy aktorskiej i reżyserskiej Dyrektora naszych Teatrów — Tadeusza Krotke.

Zamówienia na bilety wstępu przyjmują kasa Teatrów oraz Sekretariat.

Sala Filarowa

„Wiosenne porządki” L. Huxley’a

— dla pracującej inteligencji
Dziś we wtorek 7 b. m. oraz jutro w środę 8 b. m. o godz. 19-ej komedia L. Huxley’a p. t. „Wiosenne porządki” w obsadzie premierowej. Reżyseria M. Mieczyskiego. — Oprawa sceniczna Wł. Wagnera.

Przedstawienia te zostały częściowo zakupione przez Wydział Oświaty i Kultury dla pracującej inteligencji.

Pozostałe bilety do nabycia w kasie Teatru od godz. 14-ej do rozpoczęcia przedstawień. Telefon kasy 21-61.

498.000 zł zysku z mistrzostw bokerskich

Mistrzostwa Polski w boksie przyniosły 498.000 zł czystego zysku. 50% z tej sumy otrzyma ŁOZB, jako organizator, 50% zostanie podzielone proporcjonalnie pomiędzy okręgi, które brały udział w imprezie.

Klub motocyklowy Zagłębia Dąbrowskiego święcił uroczystość otwarcia sezonu. W defiladzie ulicami Sosnowca wzięła udział imponująca liczba 42 maszyn.

— Uliczny bieg w Katowicach o nagrodę „Trybuny Robotniczej” wygrał Jurzak (ZZK Bielsko) w czasie 13 min. 55 sek. Trasa wynosiła ca 4000 metrów.

— Praska Sparta poniosła w mistrzostwach ligi klęskę z pomocną Wisłą, drużyna Bata (Zim).

— W dniach od 5 do 7 lipca b. r. odbędzie się w Bratysławie międzynarodowy turniej piłkarski z udziałem jugosłowiańskiej drużyny „Dynamo” z Zagrzebia, drużyny sowieckiej „Dynamo” z Kijowa i drużyny polskiej „Craoovii”.

Krakowski Okręgowy Związek Piłki Nożnej urządził o pewien czas konferencję kierowników sekcji krakowskich klubów piłkarskich. Uczestniwstwem w tych konferencjach jest przymusowe pod groźbą sankcji karnych. Konferencje takie przyzywała się do sprawniejszego biegu życia

Warszawa, Łódź, Poznań i Kraków uruchomiły kursy pływania dla dzieci, młodzieży i dorosłych.

Częstochowski Towarzystwo Cyklistów stał przed bardzo trudnymi problemami. Z jednej strony kompletny niemal brak rowerów wyścigowych i sprzętu, z drugiej zaś brak w Częstochowie toru kolarskiego umożliwiającego Towarzystwu rozwinięcie normalnej pracy programowej.

Z tych też przyczyn sport kolarski w dobie dzisiejszej wymaga więcej, niż kiedykolwiek wyrobienia fizycznego, sprawności, a przede wszystkim — cierpliwości.

A jednak... A jednak przy tym stanie rzeczy Częstochowski Towarzystwo Cyklistów powinno niezynie wysiłek wyjścia z ram pracy papierowej oraz reprezentacyjnej.

Istnieje możliwość urzadzenia 14-tych, krótkich biegów zsoosowych, czy też ulicznych a jeśli nie ma u nas warunków dla rozwinięcia silniejszego zawodnictwa, to CTC mogłoby w inny sposób szerszej zamalowanie do kolarstwa — upowszechnić rower jako sprzęt turystyczny wśród szerokiej mas młodzieży i wzbudzić zamiłowanie do wycieczek kolarskich, turystycznych i krajoznawczych.

Wycieczki te nie są wprawdzie emocyjnymi wycieczkami o palmie pierwszeństwa i nagrody, są również dostarczają uczestnikom wielu wrażeń.

Kolarstwo turystyczno-krajoznawcze, to poznanie najpiękniejszych okolic, to szkolenie jazdy zbiorowej, zachęta do dalszej pracy i współzawodnictwa.

Trochę wysiłku, trochę dobrej chęci, a owe masy młodzieży, jakie każdej słonecznej niedzieli błąkają się bezcelowo po naszych drogach, dadzą się nagle w ramy organizacyjne, aby stworzyć z czasem kadry nowego pokolenia kolarskiego.

Częstochowski Towarzystwo Cyklistów! Młodzież czeka, żebyś ją przygarneł!

OBWIESZCZENIA URZĘDOWE

KOMUNIKAT

Szkoły Szarychowej Polichno-Pińczów na 1946 ról.

Terminy kursów

Polichno — szkolenie do kat. „A” i „B” pil. szyb. 1.VI — 30.VI b. r. kurs szkoły do kat. „A” i „B” pil. szyb. 1.VIII — 31.VIII b. r. „ „ „ „ „ „ „ „ 1.VIII — 31.VIII b. r. „ „ „ „ „ „ „ „ 1.IX — 30.IX b. r. „ „ „ „ „ „ „ „

Ponadto równoległe z kursami szkolnymi prowadzone są kursy treningowe po kat. „B” pil. szyb. jako przygotowawcze do dalszego szkolenia do kat. „C” pil. szyb. w szkole szarychowej w Pińczowie.

Pińczów — szkolenie do kat. „C” pil. szyb. 1.VI — 30.VI b. r. kurs szkoły do kat. „C” pil. szyb. 1.VIII — 31.VIII b. r. „ „ „ „ „ „ „ „ 1.IX — 30.IX b. r. „ „ „ „ „ „ „ „ 1.X — 21.X b. r. „ „ „ „ „ „ „ „

Równoległe z kursami szkolnymi, odbywają się kursy treningowo-zawodowe dla pilotów po kat. „C” (uzyskanie warunków do wycieczek kat. „D” pil. szyb.). Loty na kursach treningowo-zawodowych można wykonywać dorywczo, dojeżdżając na szkolniwo w miarę wolnego czasu.

Zgłaszanie na kurs
Podania o przyjęcie na kurs należy przysłać pod adresem Kierownika Szkoły Szarychowej Polichno-Pińczów, p.ta Chelny, w terminie 1-miesięcznym przed rozpoczęciem danego kursu.

Do podania o przyjęcie na kurs szkolny lub treningowy, należy załączyć:

1. 2 fotografie w form. paszportowej.
2. świadectwo badań lekarsko-lotniczych, ważne na rok bieżący.
3. świadectwo z ukończenia wstępnego teoretycznego kursu szarychowej lub innej szkoły (za polecających kursy szarychowej szkolenie pozakowe).
4. Dla niepełnoletnich lub niepełnosprawnych na szkolenie zawodowe rodziców lub prawnych opiekunów z poświadczaniem autentyczności ich podpisów (za polecających wznosić się osoby, które ukończyły 16 lat).

Opłaty za szkolenie
Szkolenie, wykonywane w celu: tworzenia czynnów pilotów, od b. r. ma być koszt Departmentu Lotnictwa Cywilnego M. K.

Uczniowie-piloti odpłacają na miejscu po 1000.— złotych, z jednego czterotygodniowego kursu pilotów szyb. kat. szkolny i treningowy, na uzupełnienie kosztów wyżywienia.

Loty ćwiczebne na kursach, dojazdowych nie przewidzianych wyżywienia, nastąpi Dep. Lotn. Civ. M. K. opłata w wysokości 200 złotych — za 1 miesięczny kurs (okres) lotów.

W wypadku niemożności przez ucznia z jakiegokolwiek powodu — kandydata na przyjęcie, przystąpienia do szkolenia wznosić kwoty, ani przysyłać, ani za loty ćwiczebne na kursach dojazdowych. Wszelkie opłaty winny być przysyłane pod adresem Kierownika szkoły z góry po otrzymaniu świadomości o przyjęciu na kurs.

Występowanie
Uczniowie-piloti zgłaszający się na kurs, winni za sobą zabrać: Kół przesłone, ubranie umożliwiającej przebywanie i prace na starcie (buty, talerz i garnuszek), przybory do leczenia (tytuł, talerz i garnuszek), przybory toaletowe.

Odstąpienie
Odstąpienie w razie niezdolnych wypadków zawodowych uczniów pilotów, następuje zaskądniczo przez Dep. Lotn. Civ. M. K. w następujących wypadkach:

1. za wypadki samolotowe.
2. za wypadki katastrof samolotów.
3. w niezgodnych wypadkach nie powodujących ani śmierci

ani stałego kalectwa — zwrot faktycznych kosztów leczenia.

Odwołanie terminów kursów
Kierownictwo Szkoły zastrzega sobie prawo odwołania lub przesunięcia terminów, rozpoczęcia poszczególnych kursów, p. o. Kierownika Szkoły: (—) Uchwały Zjazdu.

ODDZIAŁ DROGOWY P.K.P. W CZĘSTOCHOWIE

ogłasza
PRZETARG NIEKONKURSYJNY

na roboty konserwacyjne związane z olejnym malowaniem sął L. II klasy oraz wykonaniem boazerii, postawieniem pieca i uloczeniem urządzeń do obróbki w sali recepcyjnej budynku dworca stacji Częstochowa Osobowa.

Otwarcie ofert nastąpi w biurze Oddziału Drogowego w dniu 18 maja 1946 r. o godz. 10-ej.

Wadium w wysokości 1 proc. oferowanej sumy przetargowej należy wpłacić przekazem pocztowym na konto VII-250, konto Dyrektora Oddziału Kolei Państwowych w Łodzi z zaznaczeniem na odwołanie przekaz, przedkierować wpłaconej sumy.

Kwit z wpłaconej sumy wadliwej należy dołączyć do oferty.

Oddział Drogowy zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu za bez podania przyczyn, oraz wyboru ofertantów.

Ślepe koperty otrzymać można w Ref. Technicznym Oddziału Drogowego, ul. Aleja Wolności Nr 21.

PAP 3792 **NACZELNIK ODZIAŁU DROGOWEGO**

ZGUSY

Zgłoszenie karty rejestracyjnej B.K. U. Busko na nazwisko Jędrzejewski Jan, Bedziejewicz, gm. Chmielnik.

Zgłoszenie książki wojskowa, zaświadczanie wojskowe wydane przez B.K.R. w Włocławku na nazwisko plutonowy Cyper Stanisław. Uprząż za zaliczenie o zatrzymaniu pieniędzy o dowody zawiadomienia Komendy Wojskowej Miasta Częstochowy.

Zgłoszenie karty rozpoznawczej, karty rejestracji wojskowej, książeczki wojskowa, legitymację Zw. Zawodowych na nazwisko Chyba Feliks. PAP 3844

Zgłoszenie patentu Nr 311 na 1946 r. na nazwisko Dominik Rodzina oraz kwit pożyczkowy na 4 tydzień s. proz. o zwrot za wynagrodzeniem Kociasina 11. PAP 3850

Zgłoszenie dowodu osobisty, wyd. przez gm. Grębówka karty rejestracji wojskowej, karty powroty na imię na nazwisko Kasprzak Stanisław. PAP 3857

Zgłoszenie dowodu osobiste na nazwisko Rydzard świętok, zam. w Częstochowie. PAP 3858

POSADY

Posada potrzebna materyjalni żonaci w 1946 r. od 20 do 30 lat do biuletu II klasy stacja Częstochowa Zagłębia ul. Łódzka. PAP 3863

Drukarnia Państwowa Nr. 1

Częstochowa, Aleja N. M. Panny 52.
tel. 22-45 — 22-49

Wykonuje wszelkiego rodzaju druki po cenach umiarkowanych i terminowo.

- Od teraz posiada rządy na majątku powiat rozbiórki Episcopia 2 tyś. zł miesięcznie, odrębny 20 zł zbroń, 60 zł ziemniaków rocznie. Sily tylko pierwotne. Zgłoszenia Kaczor, ul. Mielnicza 8, Tadek. PAP 3843
- Posada domowa poszukiwana od zera. Zgłoszenia ul. Warszawska 25 Liście. PAP 3848
- Dusza poszukuje pracy. Porat Kofow. Rynek Wielicki 16, sklep. PAP 3844
- Posada poszukuje sily z odpowiednim wyrobieniem społecznym na stanowisko kierownika biura. Warunki do omowienia. Oferty wraz z sycbrysem pod 1172 do W.P. PAP 3853

Przedstawienie organizacji społecznej poszukuje sily z odpowiednim wyrobieniem społecznym na stanowisko kierownika biura. Warunki do omowienia. Oferty wraz z sycbrysem pod 1172 do W.P. PAP 3853

KUPNO

Przedstawienie organizacji społecznej poszukuje sily z odpowiednim wyrobieniem społecznym na stanowisko kierownika biura. Warunki do omowienia. Oferty wraz z sycbrysem pod 1172 do W.P. PAP 3853

Kupno domu w śródmieściu. Wiadomości PAP.

SPRZEDAŻ

Sprzedam cukrowe i czekolady oraz wszelkie wyroby cukiernicze i upieczone fabrycznych poleca E. Schabowski Częstochowa Stary Rynek 16. PAP 3851

Własny lotkowni Sigmara, okazyjnie do sprzedania. Wiadomości: Firma Daniel, Warszawska 12. PAP 3861

Rada Włocławskiego inkasowni jednorazowo obwodowa na lampach metalicznych i pilych naturalnym słońcu sprzedam B. Rynek 14, m. 2. PAP 3816

Duży plon owoców do sprzedania. Częstochowa, Kaszubska 1. PAP 3818

Sprzedam sprzęt do sprzedania. Częstochowa, Kaszubska 1. PAP 3818

Sprzedam sprzęt do sprzedania. Częstochowa, Kaszubska 1. PAP 3818

Sprzedam sprzęt do sprzedania. Częstochowa, Kaszubska 1. PAP 3818

Sprzedam sprzęt do sprzedania. Częstochowa, Kaszubska 1. PAP 3818

Sprzedam sprzęt do sprzedania. Częstochowa, Kaszubska 1. PAP 3818